

Sala kommun
Planering och Utveckling
kommun.info@sala.se

Granskningsyttrande över förslag till översiktsplan för Sala kommun 2050

Inledning

Sala kommun har i enlighet med 3 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL) översänt rubricerat förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap 16 § PBL ska det av Länsstyrelsens granskningsyttrande framgå om¹:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

¹ Äldre bestämmelser gäller för detta ärende då översiktsplanen påbörjades före den 1 april 2020.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Energimyndigheten, Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Statens geotekniska institut (SGI), Strålsäkerhetsmyndigheten, Svenska kraftnät och Trafikverket. Försvarsmakten och Statens geologiska undersökning (SGU) har meddelat att de avstår från att yttra sig i ärendet. SGU har dock lämnat ett standardyttrande med allmänna riktlinjer om vad kommunen bör behandla i översiktsplanen. Myndigheternas yttranden bifogas till Länsstyrelsens yttrande.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap 10 § PBL

Riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken

Länsstyrelsen har inget att erinra gällande planförslagets påverkan på riksintressen.

Texten om Natura 2000-områden har korrigerats utifrån Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet, men informationen är till viss del fortfarande felaktig och missvisande. De utpekade habitaterna och arterna i ett Natura 2000-område är starkare skyddade än i ett naturreservat. Länsstyrelsen anser också att kommunen bör informera om att det krävs tillstånd att vidta en åtgärd som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område, även om det sker utanför området.

Miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken

Länsstyrelsen har inget att erinra i detta skede av planeringen kring hur frågan om miljökvalitetsnormer har beaktats. Frågan granskas i efterföljande detaljplanering för att säkerställa att miljökvalitetsnormer följs.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Länsstyrelsen har inget att erinra beträffande LIS-områden då detta kommer att utredas i ett senare skede i form av ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter om strandskydd redovisas senare i detta yttrande.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen har inget att erinra över hur samordning av användning av mark- och vattenområden som angår två eller fler kommuner har genomförts.

Hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen anser att det i översiktsplanen saknas ställningstaganden kring befintlig bebyggelse i förhållande till klimatrelaterade risker. Se även SGI:s yttrande som bifogas i sin helhet. Översiktsplaner ska enligt 3 kap 5 § PBL redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Länsstyrelsen har i övrigt inget att erinra gällande hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion i detta skede av planeringen. I efterföljande detaljplanering kommer dessa frågor att granskas.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter

Kulturmiljö

Byggnadsminnen

I översiktsplanen uppger kommunen att byggnadsminnen är listade av Länsstyrelsen. Kommunen bör förtydliga att Länsstyrelsen fattar beslut om byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen.

Länsstyrelsen vidhåller att det i översiktsplanen bör framgå vilka aktuella ärenden det finns gällande fråga väckt om byggnadsminne i kommunen; Sättra brunn och Forsbo gård.

Natur

Strandskydd

Kommunen uppger fortfarande att de särskilda skälen för upphävande av eller dispens från strandskyddet tidigare fanns i de "allmänna råden som finns till lagtexten". Länsstyrelsen vidhåller att kommunen i stället bör skriva att de särskilda skälen anges i 7 kap 18 c § miljöbalken.

Vidare beskriver kommunen fortfarande att ett av de särskilda skälen utgörs av utpekande av LIS-områden. LIS-områden är i sig inte något särskilt skäl utan när ett område är utpekad som LIS finns det två extra särskilda skäl att tillgå, vilket Länsstyrelsen poängterade i sitt samrådsyttrande.

Samhällsskydd och beredskap

Utrymning och inkvartering

Länsstyrelsen vill framföra att det i översiktsplanen skulle vara lämpligt att inkludera storskalig utrymning och inkvartering. En storskalig utrymning av Sala tätort eller omkringliggande samhällen kan tänkas ske utifrån scenarion som skogsbrand, dammbrott, skyfall och/eller höga flöden, olycka vid Seveso anläggning samt nedfall av radiologiska ämnen från Forsmark. Utrymning kan även behöva ske av flera anledningar om Sverige befinner sig i krig eller agerar som värdlandsstöd.

I SOU 2022:57 "Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap" antas kommunen ha ett ansvar för planeringen av utrymning, samt därtill ett ansvar att planera för mottagande av skyddssökande från andra delar av Sverige, i upp till 15 procent av kommunens befolkning.

Då översiktsplanen upprättas med utblick mot år 2050 vill Länsstyrelsen belysa vikten av den oförutsägbara omvärldsutvecklingen och de författningskrav som väntas nå kommunerna framöver i enlighet med ovanstående. Kommunen bör därför beakta detta i förhållande till en framtidsanpassad kommunal teknisk försörjning motsvarande en befolkningsökning av 15 procent, utöver den redan bedömda naturliga befolkningstillväxten som anges i översiktsplanen².

Övrigt

Infrastruktur

Länsstyrelsen anser att kommunen bör redovisa befintliga transmissionsnätsledningar på samma sätt som andra infrastrukturobjekt synliggörs i kartorna för mark- och vattenanvändning. Pågående utredningskorridorer för framtida kraftledningar bör också redovisas. För mer information, se Svenska kraftnäts yttrande som bifogas i sin helhet.

² I dagsläget är detta ännu en SOU, men lag (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. vid höjd beredskap reglerar idag också kommunens skyldighet i händelse av inkvartering och/eller utrymning, vid sidan om lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Simon Eriksson, för frågor på telefon 010-2249437 eller via e-post simon.eriksson@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 163-2023 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 90 00.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ulrica Gradin med planhandläggare Simon Eriksson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också handläggare Richard Hammarström, naturvårdshandläggare Inga-Lill Nyberg, byggnadsantikvarie Cecilia Lagerfalk Rooth, kulturmiljöhandläggare Anna-Lena Hallgren, klimathandläggare Zandra Camber och miljöskyddshandläggare Mikael Wulff medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Yttranden från:

Energimyndigheten

Post- och telestyrelsen

Skogsstyrelsen

Statens geotekniska institut (SGI)

Statens geologiska undersökning (SGU)

Strålsäkerhetsmyndigheten

Svenska kraftnät

Trafikverket